

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันและที่ควรจะเป็นในอนาคต
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษา ระดับจังหวัด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในจังหวัด
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารศึกษากับกลุ่มข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่มีต่อโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในจังหวัดภาคกลางของประเทศไทยรวม 25 จังหวัด เป็นผู้บริหารการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 7,339 คน ผู้บริหารนอกสถานศึกษาจำนวน 479 คน รวมเป็นผู้บริหารการศึกษา 7,818 คน และข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาจำนวน 283 คน รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 8,101 คน

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Sampling) ใ้ตัวอย่างประชากรคือ ผู้บริหารการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 364 คน ผู้บริหารการศึกษานอกสถานศึกษา จำนวน 214 คน ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา จำนวน 163 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมดจำนวน 741 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามมี 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ดาามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 ดาามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันและที่ควรจะเป็นในอนาคต เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating - Scale)

ตอนที่ 3 ดาามปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยทางไปรษณีย์ แบบสอบถามส่งไป 741 ฉบับ ได้รับคืนและใช้ในการวิจัยได้จำนวน 635 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.69

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จากสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่ควรจะเป็นในอนาคต วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารการศึกษากับกลุ่มข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาใช้ค่าคะแนนที่ (t - test)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคของแบบสอบถาม
แบบปลายเปิด (Open-ended) โดยคำนวณค่าความถี่

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 95.43)
เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบ
การจัดการศึกษา ปรากฏว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 94.55 และ 98.56 ตาม
ลำดับ)
2. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-44 ปี และ
45-54 ปี (ร้อยละ 35.12 และ 34.17 ตามลำดับ) เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรแล้ว ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-44 ปี (ร้อยละ 38.91)
ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45-54 ปี (ร้อยละ 56.11)
3. คุณวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญา
ตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด (ร้อยละ 71.81) เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากรแล้ว
ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับปริญญา
ตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด (ร้อยละ 73.59 และ 65.47 ตามลำดับ)
4. อายุราชการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง
10-20 ปี (ร้อยละ 37.32) เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากรแล้ว ผู้บริหาร
การศึกษาส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 10-20 ปี (ร้อยละ 39.31) ข้าราชการ
ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 38.12)
5. อายุราชการในตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราช-
การในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 5-10 ปี (ร้อยละ 34.56) เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรแล้ว ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุราชการในตำแหน่งปัจจุบันต่ำกว่า 5 ปี
(ร้อยละ 33.27) ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุราชการใน
ตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 5-10 ปี (ร้อยละ 40.28)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในภาคกลางสรุปได้ดังนี้

1. ในด้านการแบ่งหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบัน ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นในเกณฑ์เห็นด้วยมากในเรื่องการกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษาบางส่วน รวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน และเรื่องการกำหนดให้กรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของรัฐในระดับจังหวัด

ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เห็นด้วยปานกลางในเรื่อง การจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ในระดับจังหวัด มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ เรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในจังหวัด มีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และกอง/ฝ่ายการศึกษาเทศบาลและเรื่องทีในแต่ละจังหวัดมีหน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยน้อย ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ เรื่องการที่ระดับจังหวัดมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เรื่องการกำหนดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการกำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการกำหนดให้โรงเรียนหรือวิทยาลัยของกรมอาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการกำหนดให้วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการกำหนดให้วิทยาลัยพลศึกษา ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการกำหนดให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการให้วิทยาลัยต่าง ๆ ภายในจังหวัดรับผิดชอบ
ขึ้นตรงต่อกรมเจ้าสังกัด โดยไม่ผ่านจังหวัด

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบ การจั
การศึกษาเห็นด้วยมากในเรื่อง การกำหนดให้เทศบาลรับผิดชอบการจัดการศึกษาเฉพาะ
โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาล

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยมาก ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา
เห็นด้วยมากที่สุด ในเรื่องการกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบ
การจัดการศึกษา โดยการทดสอบค่าที ปรากฏว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นส่ว
ใหญ่ คือ แตกต่างกันรวม 14 ข้อ ไม่แตกต่างกัน 3 ข้อ ข้อที่แตกต่างกัน ได้แก่
เรื่อง การกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบโรงเรียน เรื่องการ
กำหนดให้เทศบาลรับผิดชอบจัดการศึกษา เฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาล
เรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในจังหวัด มีสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด และกอง/ฝ่ายการศึกษาเทศบาล เรื่อง การกำหนดให้สำนัก
งานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค เรื่อง การกำหนดให้สำนัก
การประถมศึกษาจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการกำหนดให้โรงเรียน
มัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้
โรงเรียนหรือวิทยาลัยของกรมอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหาร
ส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้วิทยาลัยครู ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหาร
ส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้วิทยาลัยพลศึกษา ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการ
บริหารส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ภาย
ในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่อง การกำหนดให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ตั้ง
อยู่ภายในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง เรื่องการให้วิทยาลัยต่าง ๆ ภายใน
จังหวัด รับผิดชอบขึ้นตรงต่อกรมเจ้าสังกัด โดยไม่ผ่านจังหวัด เรื่องในแต่ละจังหวัดมี
หน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษานอกโรงเรียน

2. ในคำนำอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ในเรื่องการบริหารสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษา โดยมีหัวหน้าสถานศึกษาขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เรื่องการตั้งงานการศึกษาในระบบโรงเรียนผ่านศึกษาธิการจังหวัดเฉพาะระดับมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และเรื่องการบริหารการศึกษาระดับอื่น ๆ นอกจากประถมศึกษาไม่ได้กระจายอำนาจในการตัดสินใจสั่งการไปสู่ระดับปฏิบัติมากเท่าที่ควร

ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยน้อย ในเรื่องการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด อำนาจในการตัดสินใจสั่งการส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับส่วนกลาง

ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้

เรื่อง ศึกษาธิการจังหวัดมีฐานะ เป็นตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการ หัวหน้าที่ดูแลการศึกษาของทุกกรมภายในจังหวัด ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมาก

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยน้อย ในเรื่องการกำหนดให้ตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดและตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดควบคู่กันไป และเรื่องการที่หน่วยงานทางการศึกษาภายในจังหวัดหลายหน่วยงานบริหารงานโดยไม่ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยมาก ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยปานกลางในเรื่องการประถมศึกษาภายในจังหวัดในปัจจุบันได้กระจายอำนาจในการตัดสินใจ สั่งการไปสู่ระดับปฏิบัติมากที่สุด เรื่องการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด โดยรูปองค์กรคณะบุคคล เรื่องการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด ในรูปองค์กรคณะบุคคลเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูมีส่วนร่วมในการบริหาร เรื่องในการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัดในรูปองค์กรคณะบุคคล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ในการบริหาร เรื่องในการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัดในรูปองค์คณะบุคคล เปิดโอกาสให้ข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา โดยทดสอบค่าที่ปรากฏว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เป็นส่วนใหญ่ คือ แตกต่างกัน 12 ข้อ ไม่แตกต่างกัน 2 ข้อ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เรื่อง การกำหนดให้ตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัด และตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดควบคู่กันไป เรื่องศึกษาธิการจังหวัดมีฐานะเป็นตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ดูแลการศึกษาของทุกกรมภายในจังหวัด เรื่อง การที่หน่วยงานทางการศึกษาภายในจังหวัดหลายหน่วยงานบริหารงานโดยไม่ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด เรื่องการบริหารสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษา โดยมีหัวหน้าสถานศึกษา ขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เรื่อง ในการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด อำนาจในการตัดสินใจ สั่งการส่วนใหญ่ ขึ้นอยู่กับส่วนกลาง เรื่อง การบริหารการประถมศึกษาภายในจังหวัดในปัจจุบัน ได้กระจายอำนาจในการตัดสินใจ สั่งการไปสู่ระดับปฏิบัติมากที่สุด เรื่อง การบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัดโดยรูปองค์คณะบุคคล เรื่องในการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัดในรูปองค์คณะบุคคลเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูมีส่วนร่วมในการบริหาร เรื่อง ในการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัดในรูปองค์คณะบุคคลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร เรื่องในการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัดในรูปองค์คณะบุคคลเปิดโอกาสให้ข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร

3. ในด้านความสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบัน ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เห็นด้วยปานกลาง ในเรื่องหน่วยงานทางการศึกษาระดับเดียวกันภายในจังหวัดมีการประสานงานกันในการจัดการศึกษา เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัดมีการประสานงาน ร่วมมือกันในการจัดการศึกษา เรื่อง ได้มีการจัดระบบการสื่อสารเพื่อการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัด เรื่องวิทยาลัยต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการภายในจังหวัด ได้จัดหลักสูตรการสอนประสานสัมพันธ์กันดีไม่ซ้ำซ้อน

ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษามีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยน้อยในเรื่องหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท(ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัดมีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาร่วมกัน เรื่องหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท(ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัดมีการวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกัน เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท(ยกเว้นมหาวิทยาลัย)ภายในจังหวัดมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน เรื่อง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับเดียวกันภายในจังหวัดมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ครู อาคารเรียน โรงฝึกงานและสนามร่วมกัน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา โดยทดสอบค่าที ปรากฏว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกเรื่อง

4. ในด้านการแบ่งหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในอนาคต ปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมากในเรื่อง การรวมโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเข้าด้วยกัน เรื่องในแต่ละจังหวัดให้มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับเดียวกัน เพียงหน่วยงานเดียว เรื่องให้มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย)เพียงหน่วยงานเดียว เรื่องการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ควรอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด

ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษามีความเห็นแตกต่างกัน ในเรื่องการรวมสถานศึกษาระดับวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดเข้าด้วยกันเป็นวิทยาลัยเดียว โดยผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา โดยทดสอบค่าที ปรากฏว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกเรื่อง

5. ในด้านอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในอนาคต ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เห็นด้วยมาก ในเรื่องการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ควรให้ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดสูงสุด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเพียงคนเดียว เรื่องควรมีการตั้งคณะกรรมการการศึกษา จังหวัดขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) เรื่อง ควรเปิดโอกาสให้ผู้แทนข้าราชการครูเป็น กรรมการในคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด เรื่อง ควรเปิดโอกาสให้ผู้แทนจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด เรื่อง ควรเปิดโอกาส ให้ผู้แทนข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นกรรมการในคณะกรรมการ การศึกษาจังหวัด เรื่อง ควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการการศึกษา จังหวัดโดยตำแหน่ง เรื่อง ผู้บริหารการศึกษาสูงสุดในระดับจังหวัด ซึ่งสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ ควรทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการ ศึกษาเห็นด้วยน้อย ในเรื่องหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัดที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ควรสังกัด ราชการบริหารส่วนกลาง

ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการ ศึกษาเห็นด้วยมาก ในเรื่อง หน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัดที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ควรสังกัด ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และเรื่อง ผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีอำนาจสูงสุดในการบริหาร การศึกษาระดับจังหวัด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษา โดยการทดสอบค่าที่ ปรากฏว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 4 เรื่อง คือ เรื่อง หน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัดที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทภายในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ควรสังกัดราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

เรื่อง ควรมีการตั้งคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) เรื่อง ควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนจากประชาชนในท้องถิ่น เป็นกรรมการในคณะกรรมการการศึกษา เรื่อง ควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด

6. ในด้านความสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในอนาคต ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด ในเรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาระดับเดียวกันภายในจังหวัด ควรมีการประสานงานกันในการจัดการศึกษา เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ในจังหวัดควรมีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาร่วมกัน เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัด ควรมีการวางแผนจัดการศึกษาร่วมกัน เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัด ควรมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัดควรมีการประสานงานร่วมมือกันในการจัดการศึกษา เรื่อง ควรมีการจัดระบบเพื่อการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัด

ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมาก ในเรื่องสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับเดียวกันภายในจังหวัด ควรมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ครู อาคารเรียน โรงฝึกงาน และสนามร่วมกัน เรื่อง ควรมีการรวมหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับเดียวกันเข้าเป็นหน่วยงานเดียว เพื่อให้การประสานงานมีประสิทธิภาพ เรื่อง ควรมีการรวมหน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัดเข้าเป็นหน่วยงานเดียว เพื่อให้การประสานงานมีประสิทธิภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา โดยการทดสอบค่าที ปรากฏว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 5 ข้อ ความคิดเห็นแตกต่างกัน 4 ข้อ ข้อที่ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัด ควรมีการกำหนด

นโยบายการจัดการศึกษาร่วมกัน เรื่องหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัด ควรมีการวางแผนจัดการศึกษาร่วมกัน^๑ เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ยกเว้นมหาวิทยาลัย) ภายในจังหวัด ควรมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน เรื่อง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับ เดียวกันภายในจังหวัดควรมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ครู อาคารเรียน โรงฝึกงานและสนามร่วมกัน และเรื่อง ควรมีการรวมหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับ เดียวกัน เข้าเป็นหน่วยงานเดียว เพื่อให้การประสานงานมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้าง การบริหารการศึกษาระดับจังหวัด สรุปได้ดังนี้

ด้านการแบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับจังหวัด ผู้บริหาร การศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันว่า โครงสร้างการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน ก่อให้เกิดปัญหาในการประสานงานระหว่าง หน่วยงาน ต่างคนต่างทำ การจัดการศึกษาซ้ำซ้อน ไม่สอดคล้อง และต่อเนื่องกัน ขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา สั่งการ สิ้นเปลืองทรัพยากรทางการศึกษา สถานภาพ และสวัสดิการของครูแต่ละสังกัดไม่ทัดเทียมกัน ครูเกิดความแตกแยก แบ่งพรรค แบ่งพวก การบริหารงานล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อเสนอแนะในการแบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับ จังหวัดนั้น ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาได้ เสนอแนะ ว่า ควรรวมหน่วยงานทางการศึกษาภายในจังหวัดเป็นหน่วยงานเดียว ควรให้หน่วย งานที่ตั้งอยู่ในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค ควรมีผู้บริหารสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ ระดับจังหวัดสูงสุดเพียงคนเดียว ควรจัดให้ทุกหน่วยงานมีการวางแผน วางนโยบายและประสานงานกัน ควรให้มีคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด โดยมีกรรมการจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ควรรวมหน่วยงานจัดการศึกษาในระดับเดียวกัน เข้าด้วยกัน

ในด้านอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันว่า จังหวัดไม่มีอำนาจในการปกครองบังคับบัญชาและสั่งการโรงเรียน เพราะกรมมอบอำนาจให้ผู้บริหารโรงเรียนมากเกินไป การกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานไม่ชัดเจน ทำให้เกิดการก้าวท้าว ขาดการประสานงาน เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก การบริหารงานล่าช้า ขาดความคล่องตัว สิ้นเปลืองทรัพยากร ขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา คณะกรรมการมีอำนาจมากไม่เข้าใจบทบาทและอำนาจหน้าที่ทำงานเพื่อพวกพ้อง

สำหรับข้อเสนอแนะเรื่องอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษานั้น ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาได้เสนอแนะว่า ควรกระจายอำนาจให้ส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น ควรให้หน่วยงานที่อยู่ภายในจังหวัด สังกัดส่วนภูมิภาค กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและผู้บริหารการศึกษาให้ชัดเจน มอบอำนาจให้ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการเพียงคนเดียว โดยให้ขึ้นกับผู้ว่าราชการจังหวัด บริหารงานในรูปคณะกรรมการระดับจังหวัด ยุบเลิกองค์คณะบุคคลของประดม

ในด้านความสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัด ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นว่า ขาดหน่วยงานและบุคลากรในการประสานงาน หน่วยงานทั้งระดับกรมและระดับจังหวัดไม่ประสานงานกัน ขาดการประชาสัมพันธ์ ระเบียบกฎหมาย ไม่เอื้อต่อการประสานงาน การบริหารงานไม่ประสานงาน ขาดความร่วมมือ ก้าวท้าวและซ้ำซ้อน การจัดการศึกษา ขาดประสิทธิภาพและสิ้นเปลืองทรัพยากร องค์คณะบุคคลไม่ได้ผล เล่นพรรคเล่นพวก ล่าช้า

สำหรับข้อเสนอแนะเรื่องความสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษานั้น ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาได้เสนอแนะว่า ควรรวมทุกหน่วยงานเข้าเป็นหน่วยเดียว สั่งการและประสานงานในจังหวัด กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้ชัดเจน ตั้งหน่วยงานประสานงานภายในจังหวัด บริหารงานในรูปคณะกรรมการในแต่ละระดับ ตั้งคณะกรรมการบริหารการศึกษาจังหวัด ปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้เป็นเอกภาพ

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในแต่ละด้านแล้ว มีข้อควรอภิปรายดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันจะเห็นว่าผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลางเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในเรื่องที่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัด แต่ไปสังกัดส่วนกลาง แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษามองการแบ่งหน่วยงานในลักษณะนี้ว่าไม่มีปัญหามากนัก หรืออาจจะมีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่ในเกณฑ์ที่สมดุลกัน แต่ในเรื่องเดียวกันนี้ ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นว่า การแบ่งหน่วยงานในลักษณะนี้ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารการศึกษา จึงมีความคิดเห็นในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยเป็นส่วนใหญ่ มีบางเรื่องที่ผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยในเกณฑ์บวก คือ ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยมาก ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดที่กำหนดให้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองเห็นว่า การกำหนดดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา และเป็นที่น่าสังเกตว่า ความคิดเห็นในเรื่องการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในระดับจังหวัดมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ และเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในจังหวัด มีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และกอง/ฝ่ายการศึกษาเทศบาล กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มต่างก็เห็นด้วยในเกณฑ์ปานกลาง รวมทั้งความคิดเห็นในเรื่องการที่ในระดับจังหวัดมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยน้อยนั้น เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับการแบ่งหน่วยงานในอนาคตแล้ว จะเห็นว่า คำนึงกัน คือทั้งผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมากในเรื่องให้รวมโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษาเข้าด้วยกัน เรื่องในแต่ละจังหวัดให้มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับเดียวกันเพียงหน่วยงานเดียว เรื่องให้มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในจังหวัดเพียงหน่วยงานเดียว เพราะเมื่อต่างเห็นด้วยมาก

ในการแบ่งหน่วยงานการศึกษาในอนาคตในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวก็น่าที่จะเห็นด้วยน้อย ในเรื่องการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในระดับจังหวัดมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ และเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในจังหวัดมีสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดและกอง/ฝ่ายการศึกษาเทศบาล

ในเรื่องอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็น ค่อนข้างน้อยในเรื่องการกำหนดให้ตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดและตำแหน่งผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดเป็นตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดควบคู่กันไป เรื่องการที่ หน่วยงานทางการศึกษาภายในจังหวัดหลายหน่วยงานบริหาร โดยไม่ผ่านผู้ว่าราชการ จังหวัด ในประเด็นแรกผู้บริหารการศึกษาคงมองในแง่ของการแบ่งเบาภาระในการ บริหารและการจัดการศึกษา จึงเห็นด้วยในระดับปานกลาง แต่ข้าราชการผู้รับผิดชอบการ จัดการศึกษา คงมองในลักษณะของการทำงานที่อาจจะซ้ำซ้อนกันน้อย สำหรับประเด็น หลังนั้น ผู้บริหารการศึกษาอาจมองว่า การบริหารการศึกษาไม่ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด ทำให้การบริหารงานสะดวก คล่องตัว ไม่ต้องผายหลายขั้นตอน จึงเห็นด้วยปานกลาง แต่ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาอาจมองในแง่ของการกระจายอำนาจไปให้ จังหวัด ซึ่งไม่เป็นการกระจายอำนาจ จึงเห็นด้วยน้อยในเรื่องที่กำหนดให้ศึกษาธิการ จังหวัดมีฐานะเป็นตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ดูแลการศึกษาของทุกกรม ภายในจังหวัด ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องมาจากเห็นว่า ศึกษา ธิการจังหวัดปฏิบัติงานในฐานะตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการได้ไม่ทั่วถึง แต่ข้าราชการ ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษามองในแง่ว่า ศึกษาธิการจังหวัดเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค ดูแลการศึกษาภายในจังหวัด จึงเป็นการเหมาะสม สำหรับเรื่องการบริหารการประถม ศึกษาภายในจังหวัดในแง่ของการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ สั่งการ การบริหารงาน โดยรูปองค์กรคณะบุคคล โดยเปิดโอกาสให้ผู้แทนครู ผู้แทนประชาชนและข้าราชการฝ่ายอื่น มีส่วนร่วมในการบริหารนั้น ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยมาก ส่วนข้าราชการ ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าการ บริหารการประถมศึกษาในปัจจุบันได้กระจายอำนาจในการตัดสินใจให้จังหวัดแล้ว รวม ทั้งเปิดโอกาสให้ผู้แทนครู ผู้แทนประชาชนและข้าราชการฝ่ายอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการ

บริหาร แต่ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นว่า การบริหารการประถมศึกษาในปัจจุบัน ยังไม่กระจายอำนาจไปให้จังหวัดเท่าที่ควร และการบริหารในลักษณะนี้ในปัจจุบันในบางแห่ง อาจจะยังไม่ประสบผลดี หรืออาจจะมีปัญหาอยู่บ้าง

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในอนาคตที่น่าสังเกตก็คือ ทั้งผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาต่างเห็นด้วยมากที่การบริหารการศึกษาระดับจังหวัดควรมีผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดสูงสุด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคนเดียว ในเรื่องที่มีความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่มไม่เหมือนกัน คือ เรื่องหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัดที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด ควรสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค และเรื่องให้วุฒาราชการจังหวัดมีอำนาจสูงสุดในการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมาก สำหรับการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในรูปองค์คณะบุคคล โดยเปิดโอกาสให้ผู้แทนครู ผู้แทนประชาชนและข้าราชการฝ่ายอื่น รวมทั้งกำหนดให้วุฒาราชการจังหวัดเป็นประธานโดยตำแหน่ง โดยมีผู้บริหารการศึกษาสูงสุดระดับจังหวัดที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการนั้น ทั้งผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาต่างก็เห็นด้วยมาก

ในเรื่องความสัมพันธ์ของหน่วยงานการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบัน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า มีการประสานสัมพันธ์กันปานกลาง ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นว่า มีการประสานสัมพันธ์กันปานกลางและน้อย นั้นแสดงว่า หน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันได้มีการประสานงานกันในแง่ต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางและน้อย ส่วนความสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในอนาคตนั้น ทั้งผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดและมากที่สุดและมากที่สุดและมากที่สุดจะให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการประสานงานกัน เช่น การวางแผนรวมกัน การกำหนดนโยบายรวมกัน ไขทรัพยากรรวมกัน รวมทั้งรวมหน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับเดียวกันและทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด เข้าด้วยกัน เพื่อการประสานงานมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการแบ่งหน่วยงานการศึกษา การกำหนดอำนาจหน้าที่และการประสานสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษารวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ นั้น ทั้งผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นพอที่จะประมวลได้ คือ โครงสร้างในการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานการจัดการศึกษาซ้ำซ้อน ขาดความต่อเนื่อง ขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา สั่งการ สิ้นเปลืองทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารงานล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ จังหวัดที่ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชา สั่งการ โรงเรียน การกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานไม่ชัดเจน ขาดหน่วยงานและบุคลากรในการประสานงาน ระเบียบกฎหมาย ไม่เอื้อต่อการประสานงาน สถานภาพของครูแต่ละสังกัดไม่เท่าเทียมกัน การจัดสรรงบประมาณไม่เสมอภาค เป็นต้น ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ควรให้หน่วยงานการศึกษาในจังหวัด สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค ควรมีผู้บริหารการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเพียงคนเดียว ควรจัดให้ทุกหน่วยงานมีการวางแผน วางนโยบายและประสานงานกัน ควรให้มีคณะกรรมการการศึกษาระดับจังหวัด ควรรวมหน่วยงานจัดการศึกษาในระดับเดียวกันเข้าด้วยกัน กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้ชัดเจน รวมทุกหน่วยงานเข้าเป็นหน่วยงานเดียว เป็นต้น ซึ่งทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะเหล่านี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างและระบบบริหารการศึกษา (ชาวครูไทย มัธยมแรก มีนาคม 2527 : 12-15) ที่ว่า เนื่องจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษามีหลายหน่วยงานและหลายสังกัด ก่อให้เกิดปัญหามากมาย เช่น การจัดการศึกษาไม่ประสานสัมพันธ์กัน ทั้งในแง่การดำเนินงานและการจัดทำหลักสูตร ทำให้การควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินงานไม่ประสานและกระทำโดยยาก ทำให้เหลื่อมล้ำในระเบียบปฏิบัติการ โอกาสความก้าวหน้า สถานภาพของบุคลากร หน่วยงานและสถานศึกษา ทำให้เกิดการปิดความรับผิดชอบ เกิดการแย่งชิงงบประมาณการศึกษาและเกิดปัญหาในการบริหารงานบุคคล การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ขาดการระดมสรรพกำลังจากประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งขึ้นตรงกับส่วนกลาง ระบบบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาในระดับจังหวัดมีการประสานสัมพันธ์กับระบบบริหารราชการอื่น ๆ ภายในจังหวัดและท้องถิ่นน้อยมาก เกิดความล่าช้าในการประสานงาน

โดยได้เสนอแนะว่า การจัดระบบการศึกษา ส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัดให้สำนักงาน การศึกษาจังหวัดรับผิดชอบการจัดการศึกษาทั้งหมดภายในจังหวัดในฐานะตัวแทนกระทรวง ศึกษาธิการและบริหารในรูปองค์คณะบุคคล โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน กรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนครูจากทุกกรม ผู้แทนข้าราชการอื่น โดยผู้บริหาร การศึกษาจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางด้านการ ศึกษาจังหวัด นอกจากนี้ กองการเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2525: 9-10) ได้เสนอว่า ถ้ามีการปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ ควรให้มีหน่วยงานจัดการศึกษาทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอเพียงหน่วยงาน เดียว และควรบริหารงานในรูปคณะกรรมาธิการที่มาจาก การเลือกตั้ง

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษานั้น สรุปได้ว่า สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร การศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบัน ปรากฏว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 และ .05 เป็นส่วนใหญ่ สาเหตุคงเป็นเพราะว่า ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้ ที่ถูกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด จึงไม่แสดงความคิดเห็นออกมาอย่างเปิดเผย สังเกตได้จากความคิดเห็นจะอยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานั้น เป็นผู้ ที่มองการศึกษากว้างกว่าการศึกษาเป็นเพียงระบบย่อยระบบหนึ่งในจังหวัดหรืออำเภอ รวมทั้งเป็นผู้ที่อยู่วงนอกไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง จึงได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ สังเกตได้จากความคิดเห็นจะออกมาในทางเห็นด้วยน้อย หรือไม่ก็เห็นด้วยมากหรือมาก ที่สุด

ข้อเสนอแนะ

เมื่อประมวลจากความคิดเห็นของข้าราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเกี่ยวกับ โครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในปัจจุบันและอนาคต จากความคิดเห็น ของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดในอนาคต และปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม รวมทั้งข้อ

เขียนที่สนับสนุนงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าในการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารการศึกษา
ระดับจังหวัดนั้น ควรพิจารณาดำเนินการดังนี้

1. รวมหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดที่จัดการศึกษาระดับเดียวกัน
เข้าด้วยกัน หรือรวมหน่วยงานการศึกษาทุกระดับทุกประเภทเข้าเป็นหน่วยงานเดียวกัน
2. ให้มีผู้บริหารการศึกษาสูงสุดในระดับจังหวัดเพียงคนเดียว ทำหน้าที่ดูแล
จัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทภายในจังหวัด
3. หน่วยงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัด หรือสถานศึกษาที่อยู่ภายใน
จังหวัด ควรสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค
4. กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปให้จังหวัดมากขึ้น หน่วยงาน
ส่วนกลางควรเป็นที่ปรึกษา ทั้งในด้านการบริหารและวิชาการ
5. ควรให้มีการบริหารในรูปองค์คณะบุคคล โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น
ประธาน ผู้แทนครูที่จัดการศึกษาระดับต่าง ๆ เป็นกรรมการ ผู้บริหารการศึกษาสูงสุดใน
จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีผู้แทนจากประชาชนและข้าราชการ
ฝ่ายอื่น เป็นกรรมการร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากข้อสังเกตพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาจำแนกข้อมูลต่าง ๆ
ไม่ชัดเจน น่าจะทำการศึกษาข้อมูล จำแนกผู้บริหารการศึกษาในสถานศึกษาและผู้บริหาร
การศึกษานอกสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มดังกล่าวอย่าง
ชัดเจน นอกจากนี้ ควรศึกษาความคิดเห็นของครูอาจารย์ในสังกัดต่าง ๆ เพื่อจะได้
ทราบว่า ครูอาจารย์ในแต่ละสังกัด มีความคิดเห็นอย่างไรต่อโครงสร้างการบริหารการ
ศึกษาระดับจังหวัด